

می‌خواستیم به سمت انتخابات نخبگانی حرکت کنیم

عهدہ داشته و دارد، گفت‌وگو کردیم که مشروع آن را در ادامه می‌خوانید.

♦ **درباره آخرین وضعیت اصلاح قانون انتخابات و تناسبی‌شدن انتخابات تهران توضیح دهید.**

تا جایی که اطلاع دارم، تناسی‌شدن انتخابات در کارگروه ویژه حقوقی و سیاسی مجمع تشخیص مصلحت رد شده است. مجمع تشخیص عصر امروز (چهارشنبه) جلسه داشته، اما هنوز خبر نهایی آن اعلام نشده است.

♦ **وقتی احتمال می‌دادید این طرح تأیید نشود، چرا برای آن تا این حد در کمیسیون شورا‌های مجلس وقت صرف کردید؟**

برای کار خوب باید وقت بگذاریم. به تناسی‌شدن انتخابات اعتقاد دارم و به آن رأی مثبت هم دادم. تناسی‌شدن انتخابات سنگ‌زیرین و تدریجی حزبی‌شدن انتخابات است؛ موضوعی که در کشور ما مغفول مانده. البته در کشورمان بزرگان و معتمدین جریان‌های سیاسی دشمن می‌خواهند قبل از انتخابات عملکرد حزبی داشته باشند و لیست بدهند و قبل از آن با افراد مصاحبه کنند و پیمان ببندند و قسم‌نامه و امضا بگیرند و کتبی و شفاهی تعهد بخواهند. ولی اگر نتیجه بد شد، نمی‌خواهند به نام آنها نوشته شود. به همین دلیل در زمان انتخابات عملکردشان حزبی است، اما بعد از انتخابات همه چیز را می‌شود. آنها نمی‌خواهند هزینه عدم موفقیت و احتمال شکست افرادی را که به مجلس یا شورا وارد شده‌اند، یا شکست فردی که با حمایت آنها به مقام مهمی رسیده است، ببردارند. ما بنا داشتیم سنگ‌بنای انتخابات حزبی را در انتخابات تناسبی به‌طور تدریجی از تهران شروع کنیم تا در فرایند ۲۰۱۰ ساله مردم انتخابات تناسبی را بپذیرند و یاد بگیرند. این اتفاق خوبی بود و محاسن زیادی داشت.

اولین نکته مثبت این بود که انتخابات حزبی می‌شد. دومین حسن این بود که همه تفکرات در مجلس حضور داشتند و سومین نکته این بود که از این جهت که همه می‌توانستند در انتخابات نقش آفرینی کنند، باعث افزایش سطح مشارکت در انتخابات می‌شد.

موارد بیان‌شده دلایل اصلی ما برای رأی به تناسبی‌شدن انتخابات در تهران بود. مدلی که هم‌اکنون در ۵۰ درصد دنیا در حال اجراست و می‌خواستیم آن را به انتخابات حزبی و نخبگانی در کشور تبدیل کنیم؛ چراکه معمولاً سرلیست‌های نخبگان احزاب سیاسی هستند که می‌توانستند این نخبگان احزاب مختلف، همیشه در مجلس حضور داشته باشند. به همین دلیل با انتخابات تناسبی و نسبی می‌توانستیم به سمت انتخابات نخبگانی حرکت کنیم. بنابراین مدل انتخابات را می‌خواستیم از اکثریت به نسبی تبدیل کنیم که متأسفانه مجمع تشخیص مصلحت نظام در این زمینه دقیق عمل نکردند و اجازه ندادند مدل انتخابات به صورت تدریجی و با شروع انتخابات به سمت نسبی‌شدن پیش برود.
باین‌حال، از آنجایی که تناسبی‌شدن انتخابات در کمیسیون‌های سیاسی و حقوقی مجمع تشخیص مصلحت رد شده است، این امر به‌ظاهر منتفی شده است.

♦ **آیا در صورت تصویب، زیرساخت‌های انتخابات تناسبی در تهران وجود داشت؟**

بله. زیرساخت اصلی تناسبی‌شدن انتخابات در حال حاضر در تهران وجود دارد و همان رأی به لیست‌ها، پایگاه اجتماعی و زیرساخت مهیای تناسبی‌شدن انتخابات است.

ابوالفضل ابوترابی در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد

می‌خواستیم به سمت انتخابات نخبگانی حرکت کنیم

انتخابات و رأی نسبی یعنی بر اساس لیست رأی‌دادن؛ امری که هم‌اکنون در تهران اجرا می‌شود و بیوست اجتماعی دارد. هم‌اکنون همه قبول دارند که در تهران انتخابات لیستی است. به همین دلیل زیرساخت اصلی آن که بیوست اجتماعی و پذیرش مردمی است، انجام شده و یک قانون نیاز داشت و مجلس قصد داشت آن را به قانون تبدیل کند، اما اجازه داده نشد.

در عمل هزاران مسئله پیش‌بینی‌نشده دارد. به همین دلیل دست مجری را باز گذاشتیم تا به تناسب در این تجربه جدید آزمون و خطا کنیم و شرایط دستانمان بیاید و ایرادهای کار معلوم شود. تجربه اکثریت را درخصوص قانون انتخابات فعلی ۴۴ سال است اجرا می‌کنیم، اما همچنان ایراد و خطا دارد. به همین دلیل نمی‌توانیم سریع برای تناسبی‌شدن انتخابات تصمیم بگیریم. تعلل ما برای این بود که از تهران شروع کنیم و ایرادهای کار دستانمان بیاید، بعد اقدامات بیشتری رخ دهد و ابهام‌ها مرتفع شوند و به مرور در سراسر کشور اجرائی شود.

♦ **چرا این آزمون و خطا را قرار بود از تهران آغاز کنید؟**

چون این مدل در تهران بیوست اجتماعی دارد. هم‌اکنون مردم تهران انتخابات لیستی را پذیرفته‌اند. انتخابات لیستی مهم‌ترین بیوست تناسبی‌بودن انتخابات است که مردم آن را پذیرفته‌اند.

♦ **با وجود صرف وقت در کمیسیون، همچنان مصادیق و ایراد‌های آن به صورت جزئی تعیین نشده است و موضوعات در قالب عناوین کلی از سوی شورای نگهبان بیان می‌شود و این برای شورای نگهبان مسئله‌ساز است.**

مصادیق جزئی در طرح اولیه در کمیسیون آورده شد و وقتی به صحن آمد، با پیشنهاد یکی از نمایندگان مبنی بر پیشنهاد حذف ماده ۱۲، این موارد و مصادیق از طرح حذف شد. علاوه بر اینکه ماده ۱۲ مربوط به مصادیق با پیشنهاد یکی از همکاران حذف شد، بخش دیگری از مصادیق در مجلس باقی ماند که توسط شورای نگهبان آن موارد هم حذف شد که باز به قانون فعلی برگشتیم.

اگر چه ما معتقد بودیم ریزش این مصادیق باید در قانون گنجانده شود، اما کلیت مجلس آن را حذف کرد.

یادداشت

ایران و مثلث استراتژیک هند، چین و آمریکا

محمود اشرفی

توان اقتصادی و نظامی هند به مثابه بزرگ‌ترین سد در برابر سیاست‌های یک‌جانبه‌گرایانه چین در راه جیرگی بر کشورهای دورد و نزدیک است. سرانجام سیاست‌پردازان آمریکا اهمیت استراتژیک بازدارندگی هند در رویارویی با اهداف توسعه‌طلبانه چین را به خوبی درک خواهند کرد. پیشینه سیاسی هند پس از استقلال نزدیکی به اردوگاه شرق بود. هند از پیشگامان جنبش عدم تعهد بود، اما در زمان شوروی سابق پیوندهای سیاسی و نظامی قابل توجهی با مسکو داشت. با فروپاشی اردوگاه سوسیالیستی روابط دیپلماتیک هند در قالب‌های نوینی قابل بررسی است. سیاست کنونی هند دوری از میراث‌داران سوسیالیسم و نزدیک‌شدن به جهان غرب است. این گرایش یک مزیت ژئواستراتژیک برای رقیبان چین به‌ویژه آمریکا به ششمار می‌رود. به طوری که هند به‌طور بالقوه به مثابه بازدارنده منطقه‌ای چین است. در چنین شرایطی نظم نوینی با حمایت غرب در جنوب آسیا حکمفرما خواهد شد. این دگرگونی اثرات چشمگیری در ترتیبات سیاسی خاورمیانه دارد که آشکارترین آن کم‌رنگ‌شدن نفوذ چین در این منطقه است. در این میان ایران با توجه به قابلیت‌های ژئوپلیتیک، می‌تواند نقش آفرینی بیشتری داشته باشد. زیرا در شرایط جدید و مهار چین توسط هند کشورهای منطقه خاورمیانه به‌ویژه حوزه خلیج فارس در تلاش برای بنیان‌نهادن و برقراری موازنه قوا خواهند بود. اکنون در کشمکش جنگ اوکراین و غیبت روسیه کشور چین در ترتیبات سیاسی حوزه خلیج فارس حضور بررنگی دارد. اما در شرایط آینده، هند فاقد چنین توانایی بوده و نقشی فراتر از مهار چین ندارد. در شرایط پیش‌رو ایران در سایه سیاست‌های مسالمت‌جویانه و حسن همجواری توان بیشتری برای استفاده از مزیت‌های ژئوپلیتیک خود خواهد داشت. دستیابی به چنین دستاوردهایی در گرو دیپلماسی خردمندانه و به دور از تنش‌های منطقه‌ای است.

خبر

علی‌اف در دیدار با امیرعبداللهیان:

اجازه نمی‌دهیم از خاک‌مان تهدیدی علیه منطقه و ایران صورت بگیرد

امیرعبداللهیان دیروز در حاشیه نشست وزیران خارجه جنبش عدم تعهد در باکو با علی‌اف دیدار و درباره گسترش مناسبات دو کشور و تحولات منطقه‌ای گفت‌وگو کرد. وزیر امور خارجه کشورمان در این دیدار گفت: با فضای مثبت در حال شکل‌گیری در روابط دو کشور و خصوصاً عبور از برخی سوءتفاهم‌ها، جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای پیگیری و تحقق همه توافقات پیشین اعلام می‌کند. رئیس جمهور جمهوری آذربایجان نیز اهمیت روابط دو کشور همسایه و مسلمان را مورد اشاره قرار داد و بر اهمیت روابط فی‌مابین، به‌ویژه در بخش‌های اقتصادی از جمله حوزه حمل‌ونقل و مسیرهای مواصلاتی تأکید کرد. علی‌اف با تأکید بر اینکه جمهوری آذربایجان هرگز اجازه نخواهد داد از خاک این کشور تهدیدی علیه منطقه و جمهوری اسلامی ایران صورت گیرد، گفت جمهوری آذربایجان به دنبال رفع انسداد کریدورهای مواصلاتی در منطقه است و به وجود مسیرهای تاریخی ایران در منطقه پاینده است. رئیس جمهور آذربایجان همچنین ابراز امیدواری کرد مجرمانی که علیه سفارت آذربایجان در تهران اقدام کردند، به مجازات مناسب محکوم شوند.

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran